

Rozšiřující studium německého jazyka pro 2. stupeň ZŠ

Rozšiřující studium německého jazyka pro 2. stupeň ZŠ (dále jen RNJ2) je akreditováno MŠMT pod č. j.: MSMT-16524/2016-2-572, v souladu s ustanovením § 6 odst. 1 písmena a) a b) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, jako studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů.

Základní cíl:

Cílem tohoto studijního programu je rozšíření aprobace o další předmět. Absolventi RNJ2 získají kvalifikaci pro výuku německého jazyka na druhém stupni základní školy. Dílčí cíle vycházejí z § 6 odstavce 1 písmena a) i b) vyhlášky č. 317/2005 Sb.

Forma:

RNJ2 je pětisemestrové a je organizováno kombinovanou formou. Součástí studia je samostudium a využití e-learningové podpory. Hodinová dotace činí 320 vyučovací hodiny prezenční i distanční výuky. Přímá výuka proběhne v blocích a představuje 280 hodin přednášek a seminářů, distanční výuky je 40 hodin. Nedílnou součástí studia tvoří 16 hodin pedagogicko-psychologického modulu (učitelé 1. stupně o 8 hodin více) a 10 hodin pedagogické praxe.

Průběžná kontrola studia bude probíhat formou zápočtů a zkoušek.

Studium je zakončeno závěrečnou zkouškou a obhajobou závěrečné písemné práce. Po úspěšném absolvování rozšiřujícího studia získává frekventant osvědčení, které tvoří přílohu diplomu.

Podmínky přijetí:

Studium je určeno pro kvalifikované učitele 1. stupně ZŠ, kteří chtějí získat způsobilost vyučovat NJ na 2. stupni ZŠ a kvalifikované učitele 2. stupně ZŠ, kteří si chtějí rozšířit aprobaci o NJ jako další předmět. Vzhledem k charakteristice cílové skupiny (pedagogičtí pracovníci) je rozsah pedagogicko-psychologických předmětů omezen na nutné minimum.

Organizace studia:

Garantujícím pracovištěm je *Katedra německého jazyka FP TUL*. Výuka bude probíhat v učebnách Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci.

Garantem studia je *Mgr. Pavel Novotný, Ph.D.*, e-mail: pavel.novotny@tul.cz,

tel.: 485 354 280.

Minimální/maximální počet přijatých: 12/20

Poznámka: V případě nižšího počtu zájemců, než minimální počet, si fakulta vyhrazuje právo studijní program neotevřít a nabídne přihlášeným přesun do nejbližšího nového termínu zahájení studia.

Cena kurzu:

Cena kurzu je 22 000,- Kč za celé studium. Částku je možné rozdělit na roční splátky vždy na začátku příslušného studijního roku. Studium lze hradit z prostředků určených na DVPP.

Studijní program:

Studijní obor vede k rozvoji komunikativní jazykové kompetence v její lingvistické a pragmatické rovině s cílem přiměřeně a adekvátně jednat v receptivní, produktivní, interaktivní a zprostředkovací jazykové činnosti. Odbornou oborovou přípravu tvoří modul lingvistický, společensko-kulturní, lingvodidaktický a pedagogicko-psychologický. Tyto moduly jsou chápány jako otevřený, vzájemně se prolínající celek, v jehož rámci se vymezují konkrétní klíčové kompetence:

V průběhu studia frekventanti absolvují následující předměty:

- Úvod do studia NJ
- Praktická jazyková cvičení I – V
- Fonetika a fonologie
- Morfosyntax NJ I – III
- Kapitoly z germanistické lingvistiky I – II
- Německy psaná literatura I – III
- Reálie německy mluvících zemí
- Intrakulturní studia
- Didaktika NJ I – III
- Pedagogicko-psychologický modul
- Pedagogická praxe

Rozšiřující studium německého jazyka pro 2. stupeň ZŠ (RNJ2) - studijní plán

Semestr: první

Název předmětu	Tematický okruh	Rozsah ¹ / způsob zakoření	Vzdělávací cíl
Praktická jazyková cvičení I (referenční úroveň A2 – B1)	Část gramatická – opakování, automatizace a doplnění základních morfosyntaktických struktur (sloveso). Komunikativní část nácviku gramatických struktur koresponduje se standardními Tematickými okruhy. Část ortograf. – v automatizačních cvičeních upevnění znalostí pravopisného systému němčiny, znalost principů, pravidel i výjimek a dovednost je aplikovat v řízeném písemném projevu (120 slov).	28 z	Předmět zohledňuje značně kolísající vstupní jazykovou úroveň studentů 1. semestru od referenční úrovně A2 (prahová A2, rozvinutá A2 až plně rozvinutá A2) až k rozvinuté úrovni B1. Cílem předmětu je úvodní vyrovnání heterogenních vstupních jazykových znalostí v rovině normativní stránky němčiny (složka gramatická a ortografická) a iniciace řízeného ústního projevu.
Úvod do studia NJ	Předmět jazykovědy, základní pojmy germanistické lingvistiky. Systematika lingvistiky, disciplíny a metody. Jazyk a jeho funkce. Podstata jazyka a komunikace, modely jazykové komunikace. Systém jazyka, roviny jazyka.	15 z (13+2)	Cílem je podat základní přehled o oboru, zprostředkovat studentům lingvistické minimum, seznámit je s hlavními disciplínami, problémy, základními termíny, metodami, jazykovými teoriemi jako výchozí báze pro studium německého jazyka.
Fonetika a fonologie	Teoretická část se věnuje artikulační a akustické fonetice, fonologickým principům řečové produkce a percepce v kontrastu s češtinou. Cílem aplikované fonetiky v seminářích je praktický nácvik fonetiky při vyučování cizímu jazyku.	15 zk	Cílem semináře je zprostředkovat vzhled do zvukové stránky němčiny v její fonetické a fonologické rovině.

¹ Údaje v závorce naznačují podíl přímé a distanční výuky. Pokud není uvedeno jinak, jedná se o přímou výuku.

Didaktika NJ I	Předmět a metody didaktiky cizích jazyků, cíle současné výuky NJ na ZŠ dle RVP ZV (další cizí jazyk), metody nácviku jazykových prostředků (fonetika + ortografie, lexikum + gramatika), typologie cvičení a her, predikce jazykových chyb.	14 z	Cílem předmětu je rozvinout dovednost didakticky vyhodnotit možné způsoby výuky cílového jazykového prostředku a adekvátně metodicky reagovat ve vztahu ke komunikativnímu a jazykovému cíli vyučovací hodiny.
----------------	---	------	--

Semestr: druhý

Název předmětu	Tematický okruh	Rozsah/ způsob zakočení	Vzdělávací cíl
Praktická jazyková cvičení II (referenční úroveň A2 – B1)	Poslech s porozuměním (poslech globální, selektivní, totální) a učební strategie pro jeho nácvik v samostudiu. Postihnutí informace a její použití pro vlastní reprodukci slyšeného a další rozvoj tématu dle zadání polootevřených úloh. Písemný projev – zásady vhodné formulace a způsobů argumentace při psaní základních stylistických útvarů (protokol, zpráva, popis, výklad, vyprávění). Řízený písemný projev – schopnost se lexikálně i gramaticky adekvátně vyjádřit k Tematickým okruhům vybraných článků z P.M. Welt des Wissens (200 slov).	28 zk (24+4)	Cílem předmětu je úvodní vyrovnání heterogenních vstupních jazykových dovedností v rovině poslechu s porozuměním, ústního a písemného projevu.
Reálie německy mluvících zemí	Základní vhled do historického panoramatu německy mluvících zemí na pozadí evropského dějinného a kulturního rámce. Aktuální otázky současné německé společnosti. Vybrané problémy budou prezentovány antiteticky, aby studenty přiměly k jejich reflexi a zároveň rozkryly co	10 z	Předmět si klade za cíl interpretovat zvláštnosti kulturního prostředí německy mluvících zemí a kompaktně rozšiřuje tematicky zaměřené jazykové znalosti studentů. Posluchači takto získají vhled do uvedené tematiky, stejně jako jazykové znalosti sloužící ke zprostředkování informací o vybraných Tematických okruzích reálií německy mluvících zemí.

	nejdiferencovanější obraz současného Německa.		
Didaktika NJ II	Metodický postup nácviku řečových dovedností a akcentem na produktivní dovednosti, typologie cvičení a her, psycholingvistická východiska receptivních a produktivních dovedností	14 zk (10+4)	Cílem předmětu je rozvinout dovednost didakticky vyhodnotit možné způsoby výuky cílové řečové dovednosti a adekvátně metodicky reagovat ve vztahu ke komunikativnímu a jazykovému cíli vyučovací hodiny.
Německy psaná literatura I	Základní literárněvědné koncepty a pojmy, estetická funkce v literatuře, jazyk literárního díla, literární druhy a žánry, narativní způsoby, versologie, drama	14 z	Cílem předmětu je základní poučení o obecných tématech literární vědy a jejich uplatnění při práci s literárními texty.

Semestr: třetí

Název předmětu	Tematický okruh	Rozsah/ způsob zakočení	Vzdělávací cíl
Praktická jazyková cvičení III (referenční úroveň B1)	Část gramatická – opakování, automatizace a doplnění základních morfosyntaktických struktur (nomen a synsematika), interferující jevy a jejich kognitivně zakotvený nácvik. Komunikativní část nácviku jevů vychází ze standardních Tematických okruhů. Část ortografická – automatizační cvičení, upevnění pravopisného systému němčiny, znalost principů, pravidel i výjimek. Dovednost jejich aplikace v řízeném i volném písemném projevu (rozsah 150 slov).	14 z (10+4)	Obsah předmětu je zaměřen na rozšíření a automatizaci jazykových znalostí v rovině normativní stránky němčiny (složka gramatická a ortografická).

Intrakulturní studia	<p>Tematické celky: základní vymezení problematiky intrakulturních a interkulturních teoretických modelů, vztah Čechů a Němců v jeho historickém vývoji a současné podobě, fenomén interkulturního učení, cizí jazyky jako prostředek interkulturního porozumění. Všechna témata semináře budou zasazena do evropského kulturně-historického kontextu.</p>	7 zk (5+2)	<p>Seminář navazuje na studijní předmět Reálie německy mluvících zemí a doplňuje ho. Jeho cílem je prohloubit doposud získané poznatky v návaznosti na interkulturní a intrakulturní teoretické modely a posílit kulturně interpretační kompetence studentů. Tematické celky jsou sledovány v následujících rovinách: interkulturní vnímání, historicko-kulturní a jazyková rovina.</p>
Morfosyntax NJ I	<p>Předmět gramatiky, typologie gramatik, vztah morfologie a syntaxe. Základní pojmy morfologie. Klasifikace slovních druhů. Morfemická analýza. Gramatika slovesa – klasifikace sémantická, morfologická, syntaktická. Typologie slovesa. Gramatické kategorie slovesa.</p>	28 z (24+4)	<p>Cílem předmětu je zprostředkovat studentům vhled do gramatických struktur německého jazyka a vytvořit tak teoretickou bázi pro bezpečné zvládnutí mluvnické stavby současné standardní němčiny. První blok předmětu (3., 4. a 5. semestr) je věnován morfologii slovních druhů (tvarosloví), těžiště tvoří gramatika slovesa. Kromě tradičního strukturalistického přístupu „jazyk jako systém“ vychází koncepce předmětu zejména z poznatků pragmatolingvistiky a textové lingvistiky.</p>
Didaktika NJ III	<p>Věkové zvláštnosti jednotlivých cílových skupin žáků ve vztahu k výuce NJ na ZŠ, principy volby a analýza učebnice, konkrétní příklady práce s učebnicovou lekcí, teorie chyby ve VCJ, práce s reáliemi a malými literárními útvary</p>	14 z (10+4)	<p>Rozvoj dovednosti učitele adekvátně vyhodnotit komunikativní i jazykové cíle jednotlivých částí učebnicové lekce zejm. pak sérií cvičení.</p>
Německy psaná literatura II	<p>Vývoj německy psané literatury od prvních písemných památek v německém jazyce až po literární tvorbu v období baroka (základní přehled). Osvícenství. Období Bouře a vzdoru. Výmarská klasika. Romantika. Mezi klasikou a romantikou. Biedermeier.</p>	14 z (10+4)	<p>Těžiště semináře spočívá ve zprostředkování základního přehledu o vývoji německy psané literatury od prvních písemných památek v německém jazyce až po období Biedermeier. Seznámení s jednotlivými literárněhistorickými epochami bude doprovázeno a doplněno prací s vybranými texty německy psané literatury.</p>

Semestr: čtvrtý

Název předmětu	Tematický okruh	Rozsah/ způsob zakočení	Vzdělávací cíl
Praktická jazyková cvičení IV (referenční úroveň B2)	<p>Část poslechová – rozvoj strategií globálního a selektivního poslechu s porozuměním. Postihnout informace potřebné pro splnění polootevřených a navazujících otevřených úloh (např. reprodukce a interpretace slyšeného a další rozvoj tématu dle zadání).</p> <p>Ústní a písemný projev – míra řízenosti bude postupně snižována, schopnost adekvátně se lexikálně i gramaticky vyjádřit k Tematickým okruhům vybraných článků z P.M. Welt des Wissens (250 slov). Prohloubení a upevnění dovednosti vhodně argumentovat při psaní stylistických útvarů (popis, výklad, úřední dopis).</p>	14 z	Obsah předmětu je zaměřen na rozšíření a automatizaci dovedností v rovině poslechu s porozuměním, ústního a písemného projevu.
Morfosyntax NJ II	<p>Gramatické kategorie substantiva, valence substantiva, sémantická, morfologická a syntaktická klasifikace substantiv. Člen a zájmeno jako průvodci a zástupci substantiva. Adjektivum. Adverbium, konjunkce, částice. Předložka v němčině.</p> <p>Struktura slovní zásoby. Systémové vztahy mezi významy (polysémie, homonymie, synonymie, antonymie, hyperonymie). Základní postupy tvoření slovní zásoby, možnosti jejího obohacování a rozšiřování. Produktivní modely a trendy slovo tvorby.</p>	14 zk (10+4)	Cílem předmětu je zprostředkovat studentům vhled do gramatických struktur německého jazyka a vytvořit tak teoretickou bázi pro bezpečné zvládnutí mluvnické stavby současné standardní němčiny. Druhá část předmětu se soustředí na jméno, s akcentem na německé substantivum a adjektivum a na synchronní slovo tvorbu současné standardní němčiny.

Kapitoly z germ. lingvistiky I	Kromě témat z bazových disciplín jako fonetika, morfologie, lexikologie, syntax jsou předmětem vybrané kapitoly z lingvistiky a moderních interdisciplín, jejich metodologie (pragmatika, sociolingvistika, psycholingvistika, historiolingvistika).	14 z (10+4)	Cílem předmětu je prohloubit základní vědomosti studentů, které získali v lingvistických disciplínách v průběhu dosavadního studia.
Německy psaná literatura III	Mladé Německo a literatura předbřeznová. Poetický realismus. Naturalismus. Moderna. Expresionismus. Německy psaná literatura Výmarské republiky – 1933. Německy psaná literatura v období 1933 – 1945. Německy psaná literatura od konce 2. světové války až po rozdělení Německa. Literatura SRN 1949 – 1990. Literatura DDR 1949 – 1990. Současná německy psaná literatura.	7 zk	Cílem předmětu je zprostředkování základního přehledu o dějinách německy psané literatury od naturalismu až po literaturu současnosti. Seznámení s jednotlivými literárněhistorickými epochami bude doprovázeno a doplněno prací s vybranými texty německy psané literatury.
Pedagogická praxe I	Zásady tvorby didakticky zdůvodněné přípravy na vyučovací hodinu NJ, principy vyhodnocení a reflexe vlastní výukové činnosti	5 z	Na základě teoretických poznatků z předmětu Didaktika NJ a hospitace vede student za pomoci mentora vlastní hodiny německého jazyka

Semestr: pátý

Název předmětu	Tematický okruh	Rozsah/ způsob zakončení	Vzdělávací cíl
Praktická jazyková cvičení V (referenční úroveň B2 – C1)	Výchozí populárně naučné, částečně odborné autentické texty pokrývají lexikálně téma život studentů na univerzitě doma i v německy mluvících zemích. V návaznosti na téma systematické rozšíření slovní zásoby a upevnění dovednosti analyzovat text z hlediska nosné informace, jejího zpracování a následného ústního referátu	14 z (10+4)	Předmět vychází v rovině znalosti gramatického systému němčiny ze znalostí osvojených, prohloubených a automatizovaných v předmětech Praktická jazyková cvičení 1-4. Jeho cílem je dosáhnout v oblasti receptivních i produktivních řečových dovedností studenta plně rozvinuté úrovně B2 s tendencí k prahové úrovni C1 ve čtení s porozuměním. Obsah předmětu je primárně zaměřen na rozvoj <u>čtení</u>

	o obsahu přečteného. Při přípravě je věnována pozornost fonetické správnosti ústního projevu v rovině segmentálních i a suprasegmentálních jevů.		<u>s porozuměním</u> a následného monologického i dialogického ústního projevu. Cíleně je nacvičována práce se slovníkem při čtení s porozuměním.
Morfosyntax NJ III	Základy syntaxe navazující na oblast morfolgie. Syntaktické jednotky a vztahy. Syntaktická skladba německé věty, typy větných struktur, srovnání s mateřštinou. Větné členy – jejich klasifikace a funkce. Koordinace a subordinace v německých syntaktických spojeních a větách. Druhy vedlejších vět. Participiální a infinitivní konstrukce. Negace v němčině v kontextu morfosyntaktických principů.	8 z	Předmět synteticky navazuje na dosud získané gramatické znalosti v předmětu morfosyntax NJ I a II a jeho cílem je seznámit studenty se základními pojmy a koncepcemi ve větné skladbě současné standardní němčiny. Syntaktické jevy jsou pojednány z kontrastního hlediska.
Kapitoly z germ. lingvistiky II	Na základě práce s nejnovější germanistickou knižní i časopiseckou literaturou se studenti seznámí s novými aspekty, tendencemi a trendy v oboru. Těžiště kurzu tvoří práce se současným textem a jeho analýza ve všech jazykových plánech.	8 zk	Cílem předmětu je shrnout a reflektovat poznatky získané studiem jazykovědných disciplin během studia..
Pedagogická praxe II	Zásady tvorby didakticky zdůvodněné přípravy na vyučovací hodinu NJ, principy vyhodnocení a reflexe vlastní výukové činnosti	5 z	Na základě teoretických poznatků z předmětu Didaktika NJ a hospitace vede student za snížené pomoci mentora vlastní hodiny německého jazyka.

Pedagogicko-psychologický modul – povinně volitelné předměty

Student volí jeden předmět v průběhu 1. a 2. semestru a jeden předmět v průběhu 3. a 4. semestru z nabídky:

Pedagogicko-psychologický modul			Počet předmětů: 2	
Kat./Zkr.	Název předmětu	Rozsah Př+Cv+Se	Zp.zak.	Sem.
KPP/AVK	Alternativní vzdělávací koncepty	0+8+0	Zp	Z/L
KPP/HSS	Hodnocení v současné škole	0+8+0	Zp	Z/L
KPP/KMY	Kritické myšlení	0+8+0	Zp	Z/L
KPP/MTV	Moderní trendy ve vzdělávání	0+8+0	Zp	Z/L
KPP/PDG	Pedagogická diagnostika	0+8+0	Zp	Z/L
KPP/PRCH	Prevence rizikového chování	0+8+0	Zp	Z/L
KPP/PRV	Projektové vyučování	0+8+0	Zp	Z/L
KPP/PHYG	Psychohygiena	0+8+0	Zp	Z/L

Povinné předměty pro absolventy učitelství 1. stupně ZŠ			Počet předmětů: 2	
Kat./Zkr.	Název předmětu	Rozsah Př+Cv+Se	Zp.zak.	Sem.
KPP/VPS	Vývojová psychologie	0+4+0	Zp	Z/L
KPP/VDP	Vybrané didaktické problémy	0+4+0	Zp	Z/L